

سازمان تأمین اجتماعی

مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

موضوع: چگونگی احراز شرایط تحت تکفل بودن
افراد خانواده بیمه شده / مستمری بگیر و
نحوه برخورداری از حمایت‌های مقرر در قانون

کل استان.....

با سلام

به منظور متمرکز نمودن کلیه ضوابط کفالت، نحوه بررسی و چگونگی احراز شرایط و بهره مندی افراد خانواده بیمه شده / مستمری بگیر از حمایت‌های مندرج در قانون تأمین اجتماعی، توجه واحدهای اجرائی را به رعایت نکات ذیل جلب می نماید.

بخش اول: تعاریف و بیان مفاهیم

۱- معاش و تحت تکفل:

واژه "معاش" و اشاره به ضرورت تأمین آن توسط بیمه شده مجموعاً ۳ بار در قانون تأمین اجتماعی به کار برده شده است. مواد و تبصره های مربوطه عبارتند از:

* ماده ۵۸ - بند ۲

* ماده ۷۲ - تبصره ۱ بند ۱

* ماده ۷۲ - تبصره ۱ بند ۳

- "معاش" در قانون مدنی به معنای تأمین وسایل و هزینه های ضروری و اساسی زندگی به قدر رفع حاجت با در نظر گرفتن درجه استطاعت بیمه شده است.

- تأمین معاش در قانون تأمین اجتماعی امری نسبی است و بر حسب شرایط می تواند سطوح و درجات مختلف داشته باشد.

- در تأمین معاش وجه غالب و عمده مطرح می باشد و با برآورده شدن یکی از آنها موضوع دیگر نیازها و احتیاجات منتفی نمی شود.

در متن قانون تأمین اجتماعی لفظ "تحت تکفل" مجموعاً ۹ بار مورد استفاده قرار گرفته است، مواد و تبصره های مربوط به این موضوع عبارتند از:

* ماده ۵۸ قانون - بند ۴ * ماده ۶۲ قانون - بند ۳ * ماده ۶۲ قانون - بند ۴

* ماده ۷۲ قانون * ماده ۷۲ قانون - تبصره ۱ * ماده ۸۱ قانون - بند ۳

سازمان تأمین اجتماعی

مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

/۱۰۰۰

۹۴/۳۲

* ماده ۸۲ قانون - بند ۱ * ماده ۸۲ قانون - بند ۳ * ماده ۹۴ قانون - پاراگراف دوم

۱

به موجب مواد و تبصره های پیشگفت، پدر، مادر، همسر بیمه شده زن و فرزندان بیمه شده / مستمری بگیر در صورت دارا بودن شرایط مقرر و برحسب مورد، تحت تکفل شناخته می شوند. در بیان کلی تحت تکفل کسی است که قادر به تأمین معاش (مطابق تعریف اشاره شده در فوق) و وسایل معیشت خود در حد نیاز نمی باشد .

بخش دوم : نحوه اقدام در خصوص تحت تکفل قرار دادن پدر یا مادر بیمه شده و شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر

۲- شرایط احراز:

در صورت حصول تمام شرایط ذیل موضوع تحت تکفل قرار گرفتن پدر یا مادر بیمه شده و شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر می تواند مبنای بررسی و اقدام واحدا قرار گیرد .

الف - سن پدر ۶۰ سال تمام ، سن مادر ۵۵ سال تمام / سن شوهر از ۶۰ سال متجاوز باشد یا در موارد عدم احراز شرایط سنی، به تشخیص کمیسیون های پزشکی موضوع ماده ۹۱ قانون تأمین اجتماعی از کار افتاده کلی باشند.

ب- بیمه شده / مستمری بگیر در تأمین معاش نقش اساسی را داشته باشد.

ج - به موجب قانون تأمین اجتماعی مستمری دریافت ننمایند.

د- در زمان ارائه تقاضای کفالت ، بیمه شده سازمان نباشند.

ه - مشمول سایر صندوقهای بیمه و بازنشستگی از نظر پرداخت حق بیمه یا کسور بازنشستگی و یا دریافت حقوق و مستمری نباشند.

۳- مدارک هویتی مورد نیاز :

- اصل و تصویر شناسنامه والدین یا شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر

- اصل و تصویر کارت ملی والدین یا شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر

- اصل و تصویر گواهی فوت (در صورت فوت پدر)

- اصل و تصویر طلاق نامه (در صورت جدایی والدین)

توجه: اصل اسناد مأخوذه پس از تطبیق با تصویر آن توسط واحد امور فنی بیمه شدگان، به متقاضی اعاده خواهد شد.

۴- نحوه درخواست تکفل:

در مواردی که پدر و مادر یا شوهر بیمه شده زن از لحاظ سنی یا از کار افتادگی واجد شرایط بوده و بیمه شده / مستمری بگیر مدعی تحت تکفل بودن والدین یا شوهر خود می باشد، می بایست در خواست خود را به

انضمام اصل و تصاویر شناسنامه و کارت ملی هریک از افراد مورد تکفل طبق " فرم پیوست شماره ۱ " تکمیل و به شعبه تأمین اجتماعی ذیربط ارائه تا در دفتر شعبه ثبت گردد .

۲

۵- در مواردی که ادعای کفالت پدر/ مادر/ شوهر بیمه شده یا مستمری بگیر متوفی ، پس از فوت مطرح می گردد، موضوع مورد درخواست با ارائه مدارک و مستندات مربوطه و تکمیل " فرم پیوست شماره ۲ " و پس از اخذ گواهی امضاء از دفتر اسناد رسمی و ثبت آن در شعبه قابل بررسی خواهد بود .

۶- ملاک تشخیص سن بیمه شده و افراد تحت تکفل جهت برخورداری از مزایای قانون تأمین اجتماعی به موجب قانون الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ ماده «۳» قانون تأمین اجتماعی مصوب ۷۹/۸/۸ مجلس شورای اسلامی، شناسنامه ای است که در بدو بیمه شدن به تأمین اجتماعی ارائه شده یا می شود و هرگونه تغییراتی که پس از آن در شناسنامه به عمل آید برای سازمان معتبر نخواهد بود .

اضافه می گردد چنانچه به موجب آراء صادره از سوی مراجع ذیصلاح قضائی شناسنامه افراد باطل شود، از آنجائیکه اصل سند اولیه به لحاظ ماهوی ضمانت اجرائی و اعتبار قانونی خود را از دست خواهد داد ، شناسنامه صادر شده ثانویه با امعان نظر به مفاد قانون مورد اشاره قابل استناد می باشد.

* تشخیص از کارافتادگی به عهده کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ قانون تأمین اجتماعی است. (معرفی به کمیسیون پزشکی تابع ضوابط و مقررات قانونی مربوطه خواهد بود.)

۷- نحوه بررسی و تشخیص تکفل :

در مواردی که بیمه شده / مستمری بگیر مدعی تکفل پدر، مادر و یا همسر (شوهر بیمه شده زن) خود بوده و افراد مورد اشاره نیز حائز شرایط مقرر در قانون از لحاظ سن یا از کارافتادگی (در موارد عدم احراز شرایط سنی) باشند، بازرس فنی شعبه میبایست در اسرع وقت (مشروط بر اینکه دو ماه از تاریخ ثبت درخواست کفالت متجاوز نگردد) نسبت به بررسی تقاضای ارائه شده و انجام تحقیقات محلی و مذاکره با مطلعین و در نظر گرفتن میزان استطاعت مالی بیمه شده و توجه به وجه غالب نیازهای اساسی زندگی (مسکن ، غذا) و همچنین ملحوظ داشتن موقعیت جغرافیایی محل و پرهیز از مطلق اندیشی و جزئی نگری اقدام لازم معمول و گزارش خود را در ظهر "فرم پیوست شماره ۱" اعلام نماید .

بنابراین در مواردی که پدر و مادر / شوهر بیمه شده زن جزئی از امکانات زندگی به طور مثال فقط دارای یک واحد مسکونی است یا به اندازه تأمین غذای خود درآمد داشته باشند، سایر حوایج اساسی آنان همچنان به قوت خود باقی است و این امر به تنهایی مانع بررسی کفالت نخواهد بود.

سازمان تأمین اجتماعی

مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

۸- در مواردی که پدر/ مادر یا هر دو و همچنین شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر به علت نداشتن شرایط سنی بنا به گواهی پزشک معالج و ارائه مدارک و مستندات پزشکی قادر به کار نباشند، قبل از معرفی ایشان به کمیسیون پزشکی، ابتدا می بایست با اعزام بازرس فنی به محل سکونت بررسی لازم با توجه به مفاد این بخشنامه پیرامون وضعیت شغلی، مالی و نحوه تامین هزینه زندگی انجام گیرد، **قا در صورت تأیید تحت تکفل بودن آنان توسط شعبه ذیربط، نسبت به معرفی افراد موصوف به کمیسیون پزشکی حسب ضوابط مقرر اقدام شود.**

۳

۹- ارائه تعهدات قانونی به افراد مندرج در بند " ۸ " در مواردی که بیمه شده / مستمری بگیر فوت نموده باشد، صرفاً در صورتی امکانپذیر خواهد بود که تحقق از کارافتادگی آنان طبق نظریه کمیسیون پزشکی قبل از فوت بیمه شده/ مستمری بگیر انجام پذیرفته باشد. (ارائه گواهی پزشک معالج و تاریخ مدارک و مستندات درمانی متقاضی تحت تکفل بیمه شده متوفی می بایست ناظر بر نوع بیماری در زمان حیات بیمه شده اصلی باشد)

۱۰- آن دسته از والدین بیمه شدگان / شوهر بیمه شده زن که در زمان ارائه درخواست کفالت از مستمری کارافتادگی جزئی استفاده می نمایند چنانچه پس از بررسی های لازم مشخص گردد در تامین معیشت خود دچار عسرت و سختی می باشند، در این صورت می توانند با رعایت سایر ضوابط مقرر تحت تکفل فرزند خود قرار گیرند.

۱۱- پس از اعلام نظر بازرس فنی مبنی بر تحت تکفل بودن والدین یا شوهر بیمه شده و یا مستمری بگیر و تأیید آن از سوی مسئول امور فنی بیمه شدگان و همچنین ثبت گزارش مربوطه در دفتر شعبه ذیربط، مراتب می بایست حسب مورد به واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی و یا امور فنی مستمریها اعلام گردد.

۱۲- واحد امور فنی بیمه شدگان موظف است کلیه مراحل مربوط به درخواست کفالت والدین و شوهر بیمه شده / مستمری بگیر را در سیستم مکانیزه بازرسی فنی ثبت نماید.

۱۳- در مواردی که والدین بیمه شده یا شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر پس از فوت ایشان مدعی تحت تکفل بودن در زمان حیات وی می گردند، پذیرش درخواست این قبیل افراد با استناد به ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی **منوط به ارائه دلایل و مدارک معتبر و اثبات این امر از سوی متقاضی می باشد.** لذا با توجه به اهمیت موضوع و تعهداتی که برای سازمان در قبال افراد تحت تکفل ایجاد خواهد شد، به هنگام برقراری مستمری واحدهای اجرایی می بایست ضمن تأیید صحت و سقم درخواست های مورد اشاره و تحقیق و بررسی جامع و همچنین اعلام نظر لازم، مراتب را در ظهر فرم " **پیوست شماره ۲** " درج و نتیجه را مشروحاً به همراه مدارک و مستندات مورد نظر به اداره کل استان منعکس نمایند تا موضوع در **کمیته کفالت اداره کل استان** (متشکل از معاون بیمه ای، رئیس و کارشناس ارشد امور فنی بیمه شدگان، رئیس و کارشناس ارشد امور فنی مستمریها) مطرح گردد. بدیهی است در صورت تأیید این امر توسط کمیته مذکور (**با اکثریت آراء**) و تحقق و اجتماع کلیه شرایط قانونی، زمینه ارائه حمایت های مقرر در قانون فراهم خواهد شد.

ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی: هرکس مدعی حقی باشد باید آن را اثبات کند و مدعی علیه هرگاه در مقام دفاع مدعی امری شود که محتاج به دلیل باشد، اثبات امر به عهده اوست.

۱۴- در کلیه مواردی که تحقیق از محل های سکونت و اشتغال والدین بیمه شدگان و شوهر بیمه شده زن ضرورت دارد، چنانچه محل های مورد نظر در حوزه عمل سایر شعب باشد، شعبه مبداء بدو می بایست ضمن ارائه مشخصات مربوطه، مراتب را از واحد اجرایی ذیربط استعلام و متعاقباً شعبه مربوطه نیز موظف است به نیابت از شعبه مذکور طبق این بخشنامه راساً بررسی و نتیجه نهایی را پس از تأیید یا رد موضوع کفالت به شعبه درخواست کننده اعلام نماید.

۱۵- مادر به سبب فوت پدر و یا طلاق، در صورت احراز شرایط به تنهایی می تواند تحت تکفل بیمه شده قرار گیرد.

۴

۱۶- در مواردی که معاش پدر و مادر توسط بیمه شده تأمین می گردد و طبق بررسی های به عمل آمده هر دو، شرط تأمین معیشت توسط وی را کسب نموده و تحت تکفل بیمه شده شناخته شوند، ولی پدر به دلیل عدم وجود شرط سنی احراز شرایط نمی نماید، در صورتی که مادر حائز شرایط سنی مقرر (لااقل ۵۵ سال تمام) و یا از کار افتاده باشد، به تنهایی می تواند از کمک مقرر در قانون برخوردار گردد.

۱۷- چنانچه در مواردی پس از انجام بازرسی فنی مشخص گردد که مادر بیمه شده / مستمری بگیر بنا به دلایلی منجمله دریافت مستمری از سازمان یا نزد هریک از صندوقهای بازنشستگی دیگر، واجد شرایط لازم نبوده لیکن پدر دارای شرایط مقرر باشد، در این صورت کفالت پدر به تنهایی قابل بررسی خواهد بود.

۱۸- زمانی که پدر بیمه شده به حکم مفاد بند ۴ ماده ۵۸ و بند ۳ یکی از مواد ۸۱ و یا ۸۲ قانون تأمین اجتماعی (شرط سنی و یا به دلیل از کار افتادگی و امرار معاش توسط بیمه شده)، واجد شرایط کفالت بوده و با رعایت مقررات تحت تکفل فرزند خود قرار می گیرد، همسر واجب النفقه وی نیز که مادر بیمه شده هم هست به تبع وی تحت تکفل بیمه شده تلقی می گردد. لذا در صورت بررسی مجدد کفالت و حصول شرایط مندرج در مواد قانونی مذکور، مادر می تواند به ردیف افراد تبعی بیمه شده / مستمری بگیر اضافه و از مزایای قانونی بهره مند شود.

تذکره - چنانچه بیمه شده یا پدر تحت تکفل بیمه شده / مستمری بگیر قبل از رسیدن مادر به شرط سنی مقرر فوت نماید، بررسی درخواست کفالت مادر و برخورداری از مزایای قانونی، پس از انجام تشریفات مقرر در این بخشنامه و تکمیل "فرم پیوست شماره ۲" و اظهار نظر لازم از سوی شعبه و کمیته استان امکان پذیر خواهد بود لیکن در صورتیکه بیمه شده / مستمری بگیر در قید حیات باشد تکمیل فرم مذکور موضوعیت نخواهد داشت.

۱۹- چنانچه شوهر بیمه شده زن قبلاً تحت تکفل همسر خود قرار گرفته و از مزایای قانونی نیز بهره مند شده باشد لیکن متعاقباً مبادرت به ازدواج نماید، بررسی کفالت همسر دوم از سوی فرزند وی با رعایت ضوابط مقرر امکان پذیر خواهد بود.

سازمان تأمین اجتماعی

مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

۲۰- در مواردی که پدر و مادر بیمه شده به دلیل عدم بیمه پردازی بیمه شده اصلی نتوانند از مزایای قانونی کفالت بهره مند شوند و سایر فرزندان مدعی تحت تکفل قرار دادن والدین خود باشند، توجه به این امر که عدم بیمه پردازی فرزند به منزله عدم استطاعت مالی وی نمی باشد، در این صورت بررسی ادعای مطروحه مستلزم استعلام از شعبه مربوطه مبنی بر اطمینان از تائید عدم استطاعت مالی بیمه شده قبلی و اعلام نظر کتبی لازم در این خصوص خواهد بود.

۲۱- در مواردی که بیمه شده پس از احراز تحت تکفل بودن والدین به سبب تغییر وضعیت استخدامی از شمول قانون تأمین اجتماعی خارج شود، در صورت شمول مجدد قانون تأمین اجتماعی بر وی، بررسی و پذیرش تکفل والدین بیمه شده منوط به ارائه درخواست جدید خواهد بود.

۲۲- با توجه به اینکه به موجب ماده «۵» قانون تأمین اجتماعی، کلیه اتباع بیگانه (به استثناء اتباع موضوع بندهای الف و ب ماده قانونی مذکور) که طبق قوانین و مقررات مربوطه و بر اساس مجوزهای صادره از سوی مراجع ذیصلاح در ایران اشتغال به کار دارند تابع مقررات عام قانون تأمین اجتماعی می باشند و از لحاظ پرداخت حق بیمه و برخورداری از مزایای قانونی (به جز مقرری بیمه بیکاری) همانند سایر بیمه شدگان خواهند بود.

۵

بنابراین بررسی کفالت والدین این قبیل بیمه شدگان مادامیکه در ایران اقامت دارند با رعایت ضوابط مقرر امکان پذیر می باشد و بر همین اساس بررسی موضوع کفالت در خارج از کشور منتفی خواهد بود.

۲۳- در مواردی که شوهر بیمه شده زن جزو اتباع بیگانه باشد، بررسی کفالت این قبیل افراد با ارائه گذرنامه و کارت اقامت معتبر در مدت اقامت مجاز تعیین شده در ایران با رعایت ضوابط مندرج در این بخشنامه (توجه به شرط سنی، ازکارافتادگی، عدم اشتغال به کار، عدم تمکن مالی و) امکان پذیر خواهد بود.

۲۴- پس از اخذ و بررسی مدارک و اتمام اقدامات واحد امور فنی بیمه شدگان مربوط به تشخیص تکفل، (اعم از تائید یا رد تکفل) می بایست فرم های مربوطه، گزارش بازرس فنی و سایر مستندات لازم در پرونده فنی بیمه شده نگهداری و ضبط گردد.

۲۵- در مواردی که گزارش بازرس فنی مبین رد درخواست کفالت باشد و این امر مورد اعتراض متقاضی قرار گیرد، امکان بررسی مجدد آن از سوی واحد های اجرایی منوط به ارائه دلایل، مدارک و مستندات جدید توسط بیمه شده/مستمری بگیر خواهد بود.

۲۶- نظربه اینکه بررسی احراز شرایط کفالت والدین بیمه شدگان جهت برخورداری از حمایت های قانونی منجمله درمان از وظایف سازمان بوده و قابل تفویض نمی باشد، بالاخص اینکه احراز شرایط کفالت منحصر به ارائه خدمات درمانی نمی گردد، لذا ضروریست واحد های اجرایی به کارفرمایان کارگاههایی که امر درمان کارکنان مربوطه به آنان واگذار شده است (واحدهای مشمول واگذاری سهم درمان) ابلاغ نمایند تا به منظور پرهیز از مشکلات آتی، بدو بیمه شدگان مدعی کفالت والدین را جهت تسلیم تقاضا به شعب تأمین اجتماعی مربوطه راهنمایی و پس از بررسی

سازمان تأمین اجتماعی

مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

درخواست آنان و در صورت تأیید موضوع، مراتب مستنداً در پرونده فنی بیمه شدگان ضبط و نتیجه طی نامه‌های به کارگاه مورد نظر اعلام تا ملاک عمل قرار گیرد.

۲۷- اقدامات واحدهای اجرایی در خصوص گزارش بازرس فنی پیرامون موضوع کفالت می بایست از دقت کافی برخوردار باشد تا موجب تضییع حقوق متقاضیان و منابع سازمان نگردد، بدیهی است چنانچه پس از بررسی های لازم اثبات گردد که در انجام این امر تعمداً توجه لازم معمول نگردیده، در این صورت با مسئولین ذیربط برابر مقررات برخورد خواهد شد.

بخش سوم: نحوه بررسی کفالت و چگونگی احراز شرایط فرزندان اناث و ذکور بیمه شدگان و مستمری بگیران

۲۸- فرزندان اناث:

فرزندان اناث بیمه شدگان، مستمری بگیران بازنشسته، از کارافتاده کلی و متوفی که به دلیل ازدواج و اشتغال در ردیف افراد تحت پوشش قرار نگرفته و یا از ردیف خارج شده اند در صورت احراز شرایط مجدد (نداشتن شوهر و عدم اشتغال به کار) از تاریخ تقاضا پس از مشاهده اصل شناسنامه فرزند (از ۱۸ سال به بعد) و تکمیل تعهد نامه مربوطه مطابق "فرم های پیوست شماره ۳ و ۳/۱" حسب مورد میتوانند از حمایت های سازمان بهرهمند گردند.

تذکره ۱: ارائه حمایت های قانونی به فرزندان اناث متقاضی مستمری بازماندگان به شرط نداشتن شغل و شوهر و تأیید مراتب توسط بازرس فنی شعبه و رعایت مفاد بخشنامه شماره ۱۳ مشترک فنی و درآمد (در خصوص بیمه شدگان خاص) امکان پذیر خواهد بود.

۶

تذکره ۲: بررسی کفالت فرزندان اناث متقاضی مستمری بازماندگان که از مستمری بازنشستگی نزد هریک از صندوق های بیمه ای برخوردار می باشند فاقد موضوعیت است.

تذکره ۳: مدت اعتبار دفترچه های درمان فرزندان اناث بیمه شدگان و مستمری بگیران مطابق مقررات و ضوابط جاری سازمان خواهد بود.

تذکره ۴: باتوجه به اینکه حسب قوانین موضوعه شرط برقراری مستمری در خصوص فرزندان اناث نداشتن شوهر و شغل بیان گردیده است، لذا چنانچه فرزند اناث به دلیل فوت همسرش متقاضی بهره مندی از مزایای مستمری پدر/ مادر خود گردد لیکن قبلاً از طریق فرزند خود تحت تکفل قرار گرفته باشد، در صورت تحقق شرایط قانونی لازم مبنی بر دریافت مستمری بازماندگان، تحت تکفل بودن وی از سوی فرزند بیمه شده خود منتفی خواهد بود.

۲۹- فرزندان ذکور:

به استناد بند ۳ ماده ۴۸ قانون حمایت از خانواده مصوب ۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی، فرزندان ذکور کلیه بیمه شدگان و مستمری بگیران در صورت احراز هر یک از شرایط ذیل از تاریخ لازم الاجرا شدن قانون مذکور (۷/۱۳۹۲/۲) استحقاق دریافت حمایت های قانونی را خواهند داشت:

سازمان تأمین اجتماعی

مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

* تا سن بیست سالگی (۱۹ سال تمام) یا پس از آن منحصرأ در صورتی که به تحصیلات دانشگاهی اشتغال داشته باشند.

تذکره: گواهی های اشتغال به تحصیل صادره از سوی حوزه های علمیه که همطراز با تحصیلات دانشگاهی محسوب و صادر می شود می تواند ملاک عمل در ارائه خدمات درمانی فرزندان قرار گیرد.

* چنانچه معلول از کار افتاده نیازمند باشند. در این قبیل موارد (به دلیل عدم احراز شرط سنی مقرر فرزند ذکور) واحد های اجرایی می بایست ضمن اخذ تعهد نامه مربوطه مطابق "فرم های پیوست شماره ۴ و ۴/۱" قبل از معرفی ایشان به کمیسیون پزشکی، با اعزام بازرس فنی به محل سکونت و توجه به مفاد این بخشنامه بدواً پیرامون وضعیت شغلی، مالی، نحوه تامین هزینه زندگی و همچنین اطمینان از عدم بیمه پردازی وی در مقطع زمانی موردنظر (زمان ارائه درخواست بیمه شده / مستمری بگیر اصلی و یا فوت آنان) بررسی لازم و همه جانبه معمول نمایند، تا در صورت تأیید تحت تکفل بودن فرزند توسط شعبه ذیربط، نسبت به معرفی فرد ذینفع به کمیسیون پزشکی حسب ضوابط مقرر اقدام شود.

بدیهی است چنانچه افراد ذکور بیمه شدگان در مقاطع زمانی موردنظر دارای سابقه پرداخت حق بیمه باشند ضرورت دارد حسب ضوابط مقرر بدواً در خصوص معرفی این قبیل افراد به عنوان بیمه شده اصلی به کمیسیون پزشکی، وضعیت آنان بررسی و در صورت عدم احراز شرایط قانونی مراتب به مقتضای اعلام و سپس درخواست کفالت و معرفی وی به کمیسیون پزشکی به عنوان افراد تبعی مورد رسیدگی قرار گیرد.

تذکره ۱: در صورت ترک تحصیل موقت، استفاده از مزایای مذکور متوقف و با اشتغال مجدد به تحصیل برخورداری از مزایای مورد بحث منحصرأ در مدت اشتغال به تحصیل و حصول شرایط بلامانع می باشد.

تذکره ۲: در خصوص گواهی های تحصیلی ارائه شده ضرورت دارد واحدهای اجرائی در مواردی که فرزندان در سنین بالا مبادرت به ارائه گواهی تحصیلی می نمایند با دقت مدارک مربوطه را مورد کنترل و رسیدگی قرار داده و به نحو مقتضی منجمله استعلام از موسسات مربوطه از اشتغال به تحصیل اطمینان حاصل نمایند.

۷

تذکره مهم: با عنایت به اینکه بازماندگان بیمه شدگان متوفی در صورتی استحقاق دریافت مستمری مربوطه را خواهند داشت که در زمان فوت بیمه شده حائز شرایط مقرر قانونی باشند لذا آن دسته از فرزندان ذکور که به دلایلی نظیر رسیدن به سن خروج از تکفل (۱۹ سال تمام) و عدم اشتغال به تحصیل در زمان حیات بیمه شده تحت تکفل وی قرار نداشته و پس از فوت به لحاظ اشتغال به تحصیل و یا از کارافتادگی درخواست ورود به ردیف بازماندگان را جهت دریافت مستمری دارند لازم است موارد ذیل مد نظر قرار گیرد:

الف - در خصوص آن دسته از فرزندان ذکور که پس از فوت بیمه شده / مستمری بگیر با ادعای از کارافتادگی، مقتضای بهره مندی از مزایای مستمری مربوطه می باشند، می بایست موضوع از کارافتادگی کلی، تحت تکفل بودن و همچنین تامین مخارج آنان قبل از فوت توسط بیمه شده / مستمری بگیر اصلی محرز گردد. (ارائه گواهی پزشک معالج و تاریخ

سازمان تأمین اجتماعی

مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

مدارک و مستندات درمانی متقاضی باید ناظر بر نوع بیماری در زمان حیات بیمه شده / مستمری بگیر اصلی باشد) بنابراین افراد موصوف صرفاً در صورتی محق به دریافت مستمری بازماندگان خواهند بود که کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ قانون، زمان از کارافتادگی کلی آنان را قبل از فوت بیمه شده / مستمری بگیر تشخیص دهند. در این قبیل موارد رعایت شرط سنی در زمان فوت بیمه شده (حین الفوت) موضوعیت نخواهد داشت.

ب - آن عده از فرزندان ذکور که در زمان فوت بیمه شده / مستمری بگیر، سن آنها بیش از حد نصاب مقرر در قانون بوده و در هنگام فوت بیمه شده مشغول به تحصیل نبوده و پس از آن مجدداً مشغول به تحصیل گردند با توجه به اینکه در زمان فوت بیمه شده حائز شرایط نبوده اند، استحقاق دریافت مستمری بازماندگان را نخواهند داشت، لیکن ایجاد وقفه تحصیلی برای فرزندان که حین الفوت بیمه شده با احراز شرایط قانونی در ردیف مستمری بگیران واجد شرایط قرار گرفته اند، مانع از دریافت مستمری آنان در طول دوره تحصیل مجدد در صورت احراز سایر شرایط قانونی نخواهد بود.

بخش چهارم : سایر موارد

- ۳۰ - به هنگام برقراری مستمری بازماندگان در مورد والدین تحت تکفل بیمه شدگان / مستمری بگیران شعب موظفند وضعیت تمکن مالی والدین و تأمین معاش آنان را مجدداً حسب ضوابط مقرر در این بخشنامه مورد بررسی قرار دهند.
- ۳۱ - شرایطی که بیمه شده زن می تواند فرزند / فرزندان واجد شرایط خود را تحت تکفل خویش قرار دهد:
- * فرزند وی در هیچ یک از کارگاههای مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی، اشتغال نداشته باشد.

۸

بدیهی است پس از زایل شدن شرایط مقرر بررسی درخواست کفالت این قبیل فرزندان برابر ضوابط امکانپذیر خواهد بود.

* فرزند بیمه شده تحت پوشش سایر صندوقهای بیمه و بازنشستگی نباشد.

* شوهر بیمه شده زن فاقد شغل و نظام بیمه ای باشد.

بنابراین در صورت تحقق تمام شرایط فوق، اخذ فرم تکمیل شده "پیوست شماره ۵" و بررسی های همه جانبه پیرامون آن و همچنین حصول اطمینان از عدم پوشش بیمه ای فرزندان با رعایت مقررات قانونی مورد عمل الزامی خواهد بود.

ضمناً در مواردی که حضانت (سرپرستی) فرزند از طریق قانون به مادر واگذار شده باشد، (در صورت جدایی والدین) تکمیل فرم یاد شده ضرورت نداشته و می بایست برابر مقررات نسبت به بررسی کفالت این قبیل از فرزندان اقدام شود.

۳۲ - نحوه ارائه حمایت های قانونی به فرزند یا فرزندان چهارم :

سازمان تأمین اجتماعی

مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

باتوجه به اینکه به استناد "قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده" مصوب ۱۳۹۲/۳/۲۰ مجلس محترم شورای اسلامی مقرر گردیده "از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون کلیه محدودیتهای مقرر در قانون تنظیم خانواده و جمعیت مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ و اصلاحات آن و سایر قوانین که براساس تعداد فرزند برای والدین شاغل یا فرزندان آنان ایجاد شده است، لغو میشود" لذا از تاریخ "۱۳۹۲/۴/۲۹" وصول حق سرانه درمان جهت فرزند یا فرزندان چهارم و به بعد کلیه بیمه شدگان، مستمری بگیران و مقرری بگیران فاقد موضوعیت خواهد بود. از تاریخ صدور این بخشنامه، کلیه بخشنامه ها و دستور اداری های مغایر بلا اثر تلقی می گردد. مسئول حسن اجرای این دستور اداری، مدیران کل، معاونین بیمه های، روسا و کارشناسان ارشد امور فنی بیمه شدگان، نامنویسی و حسابهای انفرادی و امور فنی مستمریهای ادارات کل استانها و رؤسا و مسئولین قسمتهای فوق الذکر واحدهای اجرائی و همچنین شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین خواهند بود.

و من ... التوفیق

دکتر سید تقی نوربخش

مدیر عامل

سازمان تأمین اجتماعی

مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۲۱

تاریخ:

۱۳۹۴/۰

۴/۲۹

پیوست:

دارد

بدیهی است پس از زایل شدن شرایط مقرر بررسی درخواست کفالت این قبیله فرزندان برابر ضوابط امکانپذیر خواهد بود.

* فرزند بیمه شده تحت پوشش سایر صندوقهای بیمه و بازنشستگی نباشد.

* شوهر بیمه شده زن فاقد شغل و نظام بیمه ای باشد.

بنابراین در صورت تحقق تمام شرایط فوق، اخذ فرم تکمیل شده "پیوست شماره ۵" و بررسی های همه جانبه پیرامون آن و همچنین حصول اطمینان از عدم پوشش بیمه ای فرزندان با رعایت مقررات قانونی مورد عمل الزامی خواهد بود. ضمناً در مواردی که حضانت (سرپرستی) فرزند از طریق قانون به مادر واگذار شده باشد، (در صورت جدایی والدین) تکمیل فرم یاد شده ضرورت نداشته و می بایست برابر مقررات نسبت به بررسی کفالت این قبیله از فرزندان اقدام شود.

۳۲- نحوه ارائه حمایت های قانونی به فرزند یا فرزندان چهارم:

باتوجه به اینکه به استناد "قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده" مصوب ۱۳۹۲/۳/۲۰ مجلس محترم شورای اسلامی مقرر گردیده "از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون کلیه محدودیتهای مقرر در قانون تنظیم خانواده و جمعیت مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ و اصلاحات آن و سایر قوانین که براساس تعداد فرزند برای والدین شاغل یا فرزندان آنان ایجاد شده است، لغو میشود" لذا از تاریخ "۱۳۹۲/۴/۲۹" وصول حق سرانه درمان جهت فرزند یا فرزندان چهارم و به بعد کلیه بیمه شدگان، مستمری بگیران و مقرری بگیران فاقد موضوعیت خواهد بود. از تاریخ صدور این بخشنامه، کلیه بخشنامه ها و دستور اداری های مغایر بلااثر تلقی می گردد. مسئول حسن اجرای این دستور اداری، مدیران کل، معاونین بیمه ای، روسا و کارشناسان ارشد امور فنی بیمه شدگان، نامنویسی و حسابهای انفرادی و امور فنی مستمریهای ادارات کل استانها و روسا و مسئولین قسمتهای فوق الذکر واحدهای اجرائی و همچنین شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین خواهند بود.

و من ... التوفیق

دکتر سید رتقی نوربخش

مدیر عامل

نام و نام خانوادگی / پارات	نام و نام خانوادگی / پارات	نام و نام خانوادگی / پارات	نام و نام خانوادگی / پارات	نام و نام خانوادگی / پارات
معاونت زیربط	مدیرکل	معاون مدیرکل	رئیس گروه / اداره	کارشناس تهیه کننده

/۱۰۰۰

۹۴/۳۲

۲۱

شماره:

۱۳۹۴/۰

تاریخ:

۴/۲۹

دارد

پیوست:

مدیر عامل

--	--	--	--	--

سازمان تأمین اجتماعی
مدیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۱۰۰۰/۹۴/۴۲۲۱

۱۳۹۴ / ۴ / ۲۹

دارو

**موضوع: چگونگی احراز شرایط تحت تکفل بودن
افراد خانواده بیمه شده / مستمری بگیر و
نحوه برخورداری از حمایت‌های مقرر در قانون**

اداره کل استان.....

باسلام

به منظور متمرکز نمودن کلیه ضوابط کفالت، نحوه بررسی و چگونگی احراز شرایط و بهره مندی افراد خانواده بیمه شده / مستمری بگیر از حمایت‌های مندرج در قانون تأمین اجتماعی، توجه واحدهای اجرائی را به رعایت نکات ذیل جلب می نماید.

بخش اول: تعاریف و بیان مفاهیم

۱- معاش و تحت تکفل:

واژه "معاش" و اشاره به ضرورت تأمین آن توسط بیمه شده مجموعاً ۳ بار در قانون تأمین اجتماعی به کار برده شده است. مواد و تبصره های مربوطه عبارتند از:

* ماده ۵۸ - بند ۲

* ماده ۷۲ - تبصره ۱ بند ۱

* ماده ۷۲ - تبصره ۱ بند ۳

- "معاش" در قانون مدنی به معنای تأمین وسایل و هزینه های ضروری و اساسی زندگی به قدر رفع حاجت با در نظر گرفتن درجه استطاعت بیمه شده است.

- تأمین معاش در قانون تأمین اجتماعی امری نسبی است و بر حسب شرایط می تواند سطوح و درجات مختلف داشته باشد.

- در تأمین معاش وجه غالب و عمده مطرح می باشد و با برآورده شدن یکی از آنها موضوع دیگر نیازها و احتیاجات منتفی نمی شود.

در متن قانون تأمین اجتماعی لفظ "تحت تکفل" مجموعاً ۹ بار مورد استفاده قرار گرفته است، مواد و تبصره های مربوط به این موضوع عبارتند از:

* ماده ۵۸ قانون - بند ۴ * ماده ۶۲ قانون - بند ۳ * ماده ۶۲ قانون - بند ۴

* ماده ۷۲ قانون * ماده ۷۲ قانون - تبصره ۱ * ماده ۸۱ قانون - بند ۳

* ماده ۸۲ قانون - بند ۱ * ماده ۸۲ قانون - بند ۳ * ماده ۹۴ قانون - پاراگراف دوم

سازمان تأمین اجتماعی
مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۴۲۲۱ / ۹۴ / ۱۰۰۰
تاریخ: ۱۳۹۴ / ۴ / ۲۹
پوست: وارو

به موجب مواد و تبصره های پیشگفت، پدر، مادر، همسر بیمه شده زن و فرزندان بیمه شده / مستمری بگیر در صورت دارا بودن شرایط مقرر و برحسب مورد، تحت تکفل شناخته می شوند. در بیان کلی تحت تکفل کسی است که قادر به تأمین معاش (مطابق تعریف اشاره شده در فوق) و وسایل معیشت خود در حد نیاز نمی باشد.

بخش دوم : نحوه اقدام در خصوص تحت تکفل قرار دادن پدر یا مادر بیمه شده و شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر

۲- شرایط احراز:

در صورت حصول تمام شرایط ذیل موضوع تحت تکفل قرار گرفتن پدر یا مادر بیمه شده و شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر می تواند مبنای بررسی و اقدام واحدها قرار گیرد .

الف - سن پدر ۶۰ سال تمام ، سن مادر ۵۵ سال تمام / سن شوهر از ۶۰ سال متجاوز باشد یا در موارد عدم احراز شرایط سنی، به تشخیص کمیسیون های پزشکی موضوع ماده ۹۱ قانون تأمین اجتماعی از کار افتاده کلی باشند.

ب- بیمه شده / مستمری بگیر در تأمین معاش نقش اساسی را داشته باشد.

ج - به موجب قانون تأمین اجتماعی مستمری دریافت ننمایند.

د- در زمان ارائه تقاضای کفالت ، بیمه شده سازمان نباشند.

ه - مشمول سایر صندوقهای بیمه و بازنشستگی از نظر پرداخت حق بیمه یا کسور بازنشستگی و یا دریافت حقوق و مستمری نباشند.

۳- مدارک هویتی مورد نیاز :

- اصل و تصویر شناسنامه والدین یا شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر

- اصل و تصویر کارت ملی والدین یا شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر

- اصل و تصویر گواهی فوت (در صورت فوت پدر)

- اصل و تصویر طلاق نامه (در صورت جدایی والدین)

توجه: اصل اسناد مأخوذه پس از تطبیق با تصویر آن توسط واحد امور فنی بیمه شدگان، به متقاضی اعاده خواهد شد.

۴- نحوه درخواست تکفل:

در مواردی که پدر و مادر یا شوهر بیمه شده زن از لحاظ سنی یا از کار افتادگی واجد شرایط بوده و بیمه شده / مستمری بگیر مدعی تحت تکفل بودن والدین یا شوهر خود می باشد، می بایست در خواست خود را به انضمام اصل و تصاویر شناسنامه و کارت ملی هریک از افراد مورد تکفل طبق " فرم پیوست شماره ۱ " تکمیل و به شعبه تأمین اجتماعی ذیربط ارائه تا در دفتر شعبه ثبت گردد .

سازمان تأمین اجتماعی
مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۰۰۰ / ۹۴ / ۴۲۲۱
تاریخ: ۱۳۹۴ / ۴ / ۲۹
پوست: وارو

۵- در مواردی که ادعای کفالت پدر/ مادر/ شوهر بیمه شده یا مستمری بگیر متوفی، پس از فوت مطرح می گردد، موضوع مورد درخواست با ارائه مدارک و مستندات مربوطه و تکمیل " فرم پیوست شماره ۲ " و پس از اخذ گواهی امضاء از دفتر اسناد رسمی و ثبت آن در شعبه قابل بررسی خواهد بود.

۶- ملاک تشخیص سن بیمه شده و افراد تحت تکفل جهت برخورداری از مزایای قانون تامین اجتماعی به موجب قانون الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ ماده «۳» قانون تامین اجتماعی مصوب ۷۹/۸/۸ مجلس شورای اسلامی، شناسنامه ای است که در بدو بیمه شدن به تامین اجتماعی ارائه شده یا می شود و هرگونه تغییراتی که پس از آن در شناسنامه به عمل آید برای سازمان معتبر نخواهد بود.

اضافه می گردد چنانچه به موجب آراء صادره از سوی مراجع ذیصلاح قضائی شناسنامه افراد باطل شود، از آنجائیکه اصل سند اولیه به لحاظ ماهوی ضمانت اجرائی و اعتبار قانونی خود را از دست خواهد داد، شناسنامه صادر شده ثانویه با امعان نظر به مفاد قانون مورد اشاره قابل استناد می باشد.

* تشخیص ازکارافتادگی به عهده کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ قانون تامین اجتماعی است. (معرفی به کمیسیون پزشکی تابع ضوابط و مقررات قانونی مربوطه خواهد بود).

۷- نحوه بررسی و تشخیص تکفل:

در مواردی که بیمه شده / مستمری بگیر مدعی تکفل پدر، مادر و یا همسر (شوهر بیمه شده زن) خود بوده و افراد مورد اشاره نیز حائز شرایط مقرر در قانون از لحاظ سن یا ازکارافتادگی (در موارد عدم احراز شرایط سنی) باشند، بازرس فنی شعبه می بایست در اسرع وقت (مشروط بر اینکه دو ماه از تاریخ ثبت درخواست کفالت متجاوز نگردد) نسبت به بررسی تقاضای ارائه شده و انجام تحقیقات محلی و مذاکره با مطلعین و درنظر گرفتن میزان استطاعت مالی بیمه شده و توجه به وجه غالب نیازهای اساسی زندگی (مسکن، غذا) و همچنین ملحوظ داشتن موقعیت جغرافیایی محل و پرهیز از مطلق اندیشی و جزئی نگری اقدام لازم معمول و گزارش خود را در ظهر "فرم پیوست شماره ۱" اعلام نماید.

بنابراین در مواردی که پدر و مادر / شوهر بیمه شده زن جزئی از امکانات زندگی به طور مثال فقط دارای یک واحد مسکونی است یا به اندازه تامین غذای خود درآمد داشته باشند، سایر حوایج اساسی آنان همچنان به قوت خود باقی است و این امر به تنهایی مانع بررسی کفالت نخواهد بود.

۸- در مواردی که پدر/ مادر یا هر دو و همچنین شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر به علت نداشتن شرایط سنی بنا به گواهی پزشک معالج و ارائه مدارک و مستندات پزشکی قادر به کار نباشند، قبل از معرفی ایشان به کمیسیون پزشکی، ابتدا می بایست با اعزام بازرس فنی به محل سکونت بررسی لازم با توجه به مفاد این بخشنامه پیرامون وضعیت شغلی، مالی و نحوه تامین هزینه زندگی انجام گیرد، تا در صورت تأیید تحت تکفل بودن آنان توسط شعبه ذیربط، نسبت به معرفی افراد موصوف به کمیسیون پزشکی حسب ضوابط مقرر اقدام شود.

سازمان تائید اجتماعی
مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

تاریخ:

پوست:

۱۰۰ / ۹۴ / ۴۲۲۱
۱۳۹۴ / ۴ / ۲۹

دارو

۹- ارائه تعهدات قانونی به افراد مندرج در بند " ۸ " در مواردی که بیمه شده / مستمری بگیر فوت نموده باشد، صرفاً در صورتی امکان پذیر خواهد بود که تحقق از کارافتادگی آنان طبق نظریه کمیسیون پزشکی قبل از فوت بیمه شده / مستمری بگیر انجام پذیرفته باشد. (ارائه گواهی پزشک معالج و تاریخ مدارک و مستندات درمانی متقاضی تحت تکفل بیمه شده متوفی می بایست ناظر بر نوع بیماری در زمان حیات بیمه شده اصلی باشد)

۱۰- آن دسته از والدین بیمه شدگان / شوهر بیمه شده زن که در زمان ارائه درخواست کفالت از مستمری کارافتادگی جزئی استفاده می نمایند چنانچه پس از بررسی های لازم مشخص گردد در تامین معیشت خود دچار عسرت و سختی می باشند، در این صورت می توانند با رعایت سایر ضوابط مقرر تحت تکفل فرزند خود قرار گیرند.

۱۱- پس از اعلام نظر بازرس فنی مبنی بر تحت تکفل بودن والدین یا شوهر بیمه شده و یا مستمری بگیر و تأیید آن از سوی مسئول امور فنی بیمه شدگان و همچنین ثبت گزارش مربوطه در دفتر شعبه ذیربط، مراتب می بایست حسب مورد به واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی و یا امور فنی مستمریها اعلام گردد.

۱۲- واحد امور فنی بیمه شدگان موظف است کلیه مراحل مربوط به درخواست کفالت والدین و شوهر بیمه شده / مستمری بگیر را در سیستم مکانیزه بازرسی فنی ثبت نماید.

۱۳- در مواردی که والدین بیمه شده یا شوهر بیمه شده زن / مستمری بگیر پس از فوت ایشان مدعی تحت تکفل بودن در زمان حیات وی می گردند، پذیرش درخواست این قبیل افراد با استناد به ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی منوط به ارائه دلایل و مدارک معتبر و اثبات این امر از سوی متقاضی می باشد. لذا با توجه به اهمیت موضوع و تعهداتی که برای سازمان در قبال افراد تحت تکفل ایجاد خواهد شد، به هنگام برقراری مستمری واحدهای اجرایی می بایست ضمن تأیید صحت و سقم درخواست های مورد اشاره و تحقیق و بررسی جامع و همچنین اعلام نظر لازم، مراتب را در ظهر فرم "پوست شماره ۲" درج و نتیجه را مشروحاً به همراه مدارک و مستندات مورد نظر به اداره کل استان منعکس نمایند تا موضوع در کمیته کفالت اداره کل استان (متشکل از معاون بیمه ای، رئیس و کارشناس ارشد امور فنی بیمه شدگان، رئیس و کارشناس ارشد امور فنی مستمریها) مطرح گردد. بدیهی است در صورت تأیید این امر توسط کمیته مذکور (با اکثریت آراء) و تحقق و اجتماع کلیه شرایط قانونی، زمینه ارائه حمایت های مقرر در قانون فراهم خواهد شد.

ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی: هرکس مدعی حقی باشد باید آن را اثبات کند و مدعی علیه هرگاه در مقام دفاع مدعی امری شود که محتاج به دلیل باشد، اثبات امر به عهده اوست.

۱۴- در کلیه مواردی که تحقیق از محل های سکونت و اشتغال والدین بیمه شدگان و شوهر بیمه شده زن ضرورت دارد، چنانچه محل های مورد نظر در حوزه عمل سایر شعب باشد، شعبه مبداء بدو می بایست ضمن ارائه مشخصات مربوطه، مراتب را از واحد اجرایی ذیربط استعلام و متعاقباً شعبه مربوطه نیز موظف است به نیابت از شعبه مذکور طبق این بخشنامه راساً بررسی و نتیجه نهایی را پس از تأیید یا رد موضوع کفالت به شعبه درخواست کننده اعلام نماید.

۱۵- مادر به سبب فوت پدر و یا طلاق، در صورت احراز شرایط به تنهایی می تواند تحت تکفل بیمه شده قرار گیرد.

سازمان تأمین اجتماعی
مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۳۹۴/۴/۲۹
تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۲۹
پوست: دارو

۱۶- در مواردی که معاش پدر و مادر توسط بیمه شده تأمین می گردد و طبق بررسی های به عمل آمده هر دو، شرط تأمین معیشت توسط وی را کسب نموده و تحت تکفل بیمه شده شناخته شوند، ولی پدر به دلیل عدم وجود شرط سنی احراز شرایط نمی نماید، در صورتی که مادر حائز شرایط سنی مقرر (لااقل ۵۵ سال تمام) و یا از کار افتاده باشد، به تنهایی می تواند از کمک مقرر در قانون برخوردار گردد.

۱۷- چنانچه در مواردی پس از انجام بازرسی فنی مشخص گردد که مادر بیمه شده/ مستمری بگیر بنا به دلایلی منجمله دریافت مستمری از سازمان یا نزد هریک از صندوقهای بازنشستگی دیگر، واجد شرایط لازم نبوده لیکن پدر دارای شرایط مقرر باشد، در این صورت کفالت پدر به تنهایی قابل بررسی خواهد بود.

۱۸- زمانی که پدر بیمه شده به حکم مفاد بند ۴ ماده ۵۸ و بند ۳ یکی از مواد ۸۱ و ۸۲ قانون تأمین اجتماعی (شرط سنی و یا به دلیل از کار افتادگی و امرار معاش توسط بیمه شده)، واجد شرایط کفالت بوده و با رعایت مقررات تحت تکفل فرزند خود قرار می گیرد، همسر واجب النفقه وی نیز که مادر بیمه شده هم هست به تبع وی تحت تکفل بیمه شده تلقی می گردد. لذا در صورت بررسی مجدد کفالت و حصول شرایط مندرج در مواد قانونی مذکور، مادر می تواند به ردیف افراد تبعی بیمه شده / مستمری بگیر اضافه و از مزایای قانونی بهره مند شود.

تذکره - چنانچه بیمه شده یا پدر تحت تکفل بیمه شده / مستمری بگیر قبل از رسیدن مادر به شرط سنی مقرر فوت نماید، بررسی درخواست کفالت مادر و برخورداری از مزایای قانونی، پس از انجام تشریفات مقرر در این بخشنامه و تکمیل "فرم پیوست شماره ۲" و اظهار نظر لازم از سوی شعبه و کمیته استان امکان پذیر خواهد بود لیکن در صورتیکه بیمه شده / مستمری بگیر در قید حیات باشد تکمیل فرم مذکور موضوعیت نخواهد داشت.

۱۹- چنانچه شوهر بیمه شده زن قبلاً تحت تکفل همسر خود قرار گرفته و از مزایای قانونی نیز بهره مند شده باشد لیکن متعاقباً مبادرت به ازدواج نماید، بررسی کفالت همسر دوم از سوی فرزند وی با رعایت ضوابط مقرر امکان پذیر خواهد بود.

۲۰- در مواردی که پدر و مادر بیمه شده به دلیل عدم پردازی بیمه شده اصلی نتوانند از مزایای قانونی کفالت بهره مند شوند و سایر فرزندان مدعی تحت تکفل قرار دادن والدین خود باشند، توجه به این امر که عدم بیمه پردازی فرزند به منزله عدم استطاعت مالی وی نمی باشد، در این صورت بررسی ادعای مطروحه مستلزم استعلام از شعبه مربوطه مبنی بر اطمینان از تأیید عدم استطاعت مالی بیمه شده قبلی و اعلام نظر کتبی لازم در این خصوص خواهد بود.

۲۱- در مواردی که بیمه شده پس از احراز تحت تکفل بودن والدین به سبب تغییر وضعیت استخدامی از شمول قانون تأمین اجتماعی خارج شود، در صورت شمول مجدد قانون تأمین اجتماعی بر وی، بررسی و پذیرش تکفل والدین بیمه شده منوط به ارائه درخواست جدید خواهد بود.

۲۲- با توجه به اینکه به موجب ماده «۵» قانون تأمین اجتماعی، کلیه اتباع بیگانه (به استثناء اتباع موضوع بندهای الف و ب ماده قانونی مذکور) که طبق قوانین و مقررات مربوطه و بر اساس مجوز های صادره از سوی مراجع ذیصلاح در ایران اشتغال به کار دارند تابع مقررات عام قانون تأمین اجتماعی می باشند و از لحاظ پرداخت حق بیمه و برخورداری از مزایای قانونی (به جز مقرری بیمه بیکاری) همانند سایر بیمه شدگان خواهند بود.

سازمان تأمین اجتماعی
مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

تاریخ:

پوست:

۱۰۰۰/۹۴/۴۲۲۱
۱۳۹۴/۴/۲۹

دارو

بنابراین بررسی کفالت والدین این قبیل بیمه شدگان مادامیکه در ایران اقامت دارند با رعایت ضوابط مقرر امکان پذیر می باشد و بر همین اساس بررسی موضوع کفالت در خارج از کشور منتفی خواهد بود.

۲۳- در مواردی که شوهر بیمه شده زن جزو اتباع بیگانه باشد، بررسی کفالت این قبیل افراد با ارائه گذرنامه و کارت اقامت معتبر در مدت اقامت مجاز تعیین شده در ایران با رعایت ضوابط مندرج در این بخشنامه (توجه به شرط سنی، ازکارافتادگی، عدم اشتغال به کار، عدم تمکن مالی و) امکان پذیر خواهد بود.

۲۴- پس از اخذ و بررسی مدارک و اتمام اقدامات واحد امور فنی بیمه شدگان مربوط به تشخیص تکفل، (اعم از تأیید یا رد تکفل) می بایست فرم های مربوطه، گزارش بازرس فنی و سایر مستندات لازم در پرونده فنی بیمه شده نگهداری و ضبط گردد.

۲۵- در مواردی که گزارش بازرس فنی مبین رد درخواست کفالت باشد و این امر مورد اعتراض متقاضی قرار گیرد، امکان بررسی مجدد آن از سوی واحد های اجرایی منوط به ارائه دلایل، مدارک و مستندات جدید توسط بیمه شده/مستمری بگیر خواهد بود.

۲۶- نظربه اینکه بررسی احراز شرایط کفالت والدین بیمه شدگان جهت برخورداری از حمایت های قانونی منجمله درمان از وظایف سازمان بوده و قابل تفویض نمی باشد، بالاخص اینکه احراز شرایط کفالت منحصر به ارائه خدمات درمانی نمی گردد، لذا ضروریست واحد های اجرایی به کارفرمایان کارگاههایی که امر درمان کارکنان مربوطه به آنان واگذار شده است (واحدهای مشمول واگذاری سهم درمان) ابلاغ نمایند تا به منظور پرهیز از مشکلات آتی، بدو بیمه شدگان مدعی کفالت والدین را جهت تسلیم تقاضا به شعب تأمین اجتماعی مربوطه راهنمایی و پس از بررسی درخواست آنان و در صورت تأیید موضوع، مراتب مستنداً در پرونده فنی بیمه شدگان ضبط و نتیجه طی نامه ای به کارگاه مورد نظر اعلام تا ملاک عمل قرار گیرد.

۲۷- اقدامات واحدهای اجرایی درخصوص گزارش بازرس فنی پیرامون موضوع کفالت می بایست از دقت کافی برخوردار باشد تا موجب تضییع حقوق متقاضیان و منابع سازمان نگردد، بدیهی است چنانچه پس از بررسی های لازم اثبات گردد که در انجام این امر تعمداً توجه لازم معمول نگردیده، در این صورت با مسئولین ذیربط برابر مقررات برخورد خواهد شد.

بخش سوم: نحوه بررسی کفالت و چگونگی احراز شرایط فرزندان اناث و ذکور بیمه شدگان و مستمری بگیران

۲۸- فرزندان اناث:

فرزندان اناث بیمه شدگان، مستمری بگیران بازنشسته، ازکارافتاده کلی و متوفی که به دلیل ازدواج و اشتغال در ردیف افراد تحت پوشش قرار نگرفته و یا از ردیف خارج شده اند در صورت احراز شرایط مجدد (نداشتن شوهر و عدم اشتغال به کار) از تاریخ تقاضا پس از مشاهده اصل شناسنامه فرزند (از ۱۸ سال به بعد) و تکمیل تعهد نامه مربوطه مطابق "فرم های پوست شماره ۳ و ۳/۱" حسب مورد می توانند از حمایت های سازمان بهره مند گردند.

تذکرات: ارائه حمایت های قانونی به فرزندان اناث متقاضی مستمری بازماندگان به شرط نداشتن شغل و شوهر و تأیید مراتب توسط بازرس فنی شعبه و رعایت مفاد بخشنامه شماره ۱۳ مشترک فنی و درآمد (در خصوص بیمه شدگان خاص) امکان پذیر خواهد بود.

سازمان تأمین اجتماعی
مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۱۰۰۰ / ۹۴ / ۴۲۲۱
۱۳۹۴ / ۴ / ۲۹

دارد

تذکره ۲: بررسی کفالت فرزندان اناث متقاضی مستمری بازماندگان که از مستمری بازنشستگی نزد هریک از صندوقهای بیمه ای برخوردار می باشند فاقد موضوعیت است.

تذکره ۳: مدت اعتبار دفترچه های درمان فرزندان اناث بیمه شدگان و مستمری بگیران مطابق مقررات و ضوابط جاری سازمان خواهد بود .

تذکره ۴: باتوجه به اینکه حسب قوانین موضوعه شرط برقراری مستمری در خصوص فرزندان اناث نداشتن شوهر و شغل بیان گردیده است ، لذا چنانچه فرزند اناث به دلیل فوت همسرش متقاضی بهره مندی از مزایای مستمری پدر/ مادر خود گردد لیکن قبلاً از طریق فرزند خود تحت تکفل قرار گرفته باشد ، در صورت تحقق شرایط قانونی لازم مبنی بر دریافت مستمری بازماندگان ، تحت تکفل بودن وی از سوی فرزند بیمه شده خود منتفی خواهد بود.

۲۹- فرزندان ذکور:

به استناد بند ۳ ماده ۴۸ قانون حمایت از خانواده مصوب ۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی، فرزندان ذکور کلیه بیمه شدگان و مستمری بگیران در صورت احراز هر یک از شرایط ذیل از تاریخ لازم الاجرا شدن قانون مذکور (۱۳۹۲/۲/۷) استحقاق دریافت حمایت های قانونی را خواهند داشت:

* تا سن بیست سالگی (۱۹ سال تمام) یا پس از آن منحصرأ در صورتی که به تحصیلات دانشگاهی اشتغال داشته باشند.

تذکره: گواهی های اشتغال به تحصیل صادره از سوی حوزه های علمیه که همطراز با تحصیلات دانشگاهی محسوب و صادر می شود می تواند ملاک عمل در ارائه خدمات درمانی فرزندان قرار گیرد.

* چنانچه معلول از کار افتاده نیازمند باشند. در این قبیل موارد (به دلیل عدم احراز شرط سنی مقرر فرزند ذکور) واحد های اجرایی می بایست ضمن اخذ تعهد نامه مربوطه مطابق "فرم های پیوست شماره ۴ و ۴/۱" قبل از معرفی ایشان به کمیسیون پزشکی، با اعزام بازرس فنی به محل سکونت و توجه به مفاد این بخشنامه بدوآ پیرامون وضعیت شغلی، مالی، نحوه تامین هزینه زندگی و همچنین اطمینان از عدم بیمه پردازی وی در مقطع زمانی موردنظر (زمان ارائه درخواست بیمه شده / مستمری بگیر اصلی و یا فوت آنان) بررسی لازم و همه جانبه معمول نمایند، تا در صورت تأیید تحت تکفل بودن فرزند توسط شعبه ذیربط، نسبت به معرفی فرد ذینفع به کمیسیون پزشکی حسب ضوابط مقرر اقدام شود .

بدیهی است چنانچه افراد ذکور بیمه شدگان در مقاطع زمانی موردنظر دارای سابقه پرداخت حق بیمه باشند ضرورت دارد حسب ضوابط مقرر بدوآ درخصوص معرفی این قبیل افراد به عنوان بیمه شده اصلی به کمیسیون پزشکی ، وضعیت آنان بررسی و در صورت عدم احراز شرایط قانونی مراتب به متقاضی اعلام و سپس درخواست کفالت و معرفی وی به کمیسیون پزشکی به عنوان افراد تبعی مورد رسیدگی قرار گیرد.

تذکره ۱: در صورت ترک تحصیل موقت، استفاده از مزایای مذکور متوقف و با اشتغال مجدد به تحصیل برخورداری از مزایای مورد بحث منحصرأ در مدت اشتغال به تحصیل و حصول شرایط بلامانع می باشد.

تذکره ۲: درخصوص گواهی های تحصیلی ارائه شده ضرورت دارد واحدهای اجرایی در مواردی که فرزندان در سنین بالا مبادرت به ارائه گواهی تحصیلی می نمایند با دقت مدارک مربوطه را مورد کنترل و رسیدگی قرار داده و به نحو مقتضی منجمله استعلام از موسسات مربوطه از اشتغال به تحصیل اطمینان حاصل نمایند.

سازمان تأمین اجتماعی
مدیر عامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۰۰۰ / ۹۴ / ۴۲۲۱
تاریخ: ۱۳۹۴ / ۴ / ۲۹
پوست: دارو

تذکر مهم: با عنایت به اینکه بازماندگان بیمه شدگان متوفی در صورتی استحقاق دریافت مستمری مربوطه را خواهند داشت که در زمان فوت بیمه شده حائز شرایط مقرر قانونی باشند لذا آن دسته از فرزندان ذکور که به دلایلی نظیر رسیدن به سن خروج از تکفل (۱۹ سال تمام) و عدم اشتغال به تحصیل در زمان حیات بیمه شده تحت تکفل وی قرار نداشته و پس از فوت به لحاظ اشتغال به تحصیل و یا ازکارافتادگی درخواست ورود به ردیف بازماندگان را جهت دریافت مستمری دارند لازم است موارد ذیل مد نظر قرار گیرد:

الف - در خصوص آن دسته از فرزندان ذکور که پس از فوت بیمه شده / مستمری بگیر با ادعای ازکارافتادگی، متقاضی بهره مندی از مزایای مستمری مربوطه می باشند، می بایست موضوع ازکارافتادگی کلی، تحت تکفل بودن و همچنین تأمین مخارج آنان قبل از فوت توسط بیمه شده / مستمری بگیر اصلی محرز گردد. (ارائه گواهی پزشک معالج و تاریخ مدارک و مستندات درمانی متقاضی باید ناظر برنوع بیماری در زمان حیات بیمه شده / مستمری بگیر اصلی باشد) بنابراین افراد موصوف صرفاً در صورتی محق به دریافت مستمری بازماندگان خواهند بود که کمیسیون های پزشکی موضوع ماده ۹۱ قانون، زمان ازکارافتادگی کلی آنان را قبل از فوت بیمه شده / مستمری بگیر تشخیص دهند. در این قبیل موارد رعایت شرط سنی در زمان فوت بیمه شده (حین الفوت) موضوعیت نخواهد داشت.

ب - آن عده از فرزندان ذکور که در زمان فوت بیمه شده / مستمری بگیر، سن آنها بیش از حد نصاب مقرر در قانون بوده و در هنگام فوت بیمه شده مشغول به تحصیل نبوده و پس از آن مجدداً مشغول به تحصیل گردند با توجه به اینکه در زمان فوت بیمه شده حائز شرایط نبوده اند، استحقاق دریافت مستمری بازماندگان را نخواهند داشت، لیکن ایجاد وقفه تحصیلی برای فرزندان که حین الفوت بیمه شده با احراز شرایط قانونی در ردیف مستمری بگیران واجد شرایط قرار گرفته اند، مانع از دریافت مستمری آنان در طول دوره تحصیل مجدد در صورت احراز سایر شرایط قانونی نخواهد بود.

بخش چهارم: سایر موارد

- ۳۰- به هنگام برقراری مستمری بازماندگان در مورد والدین تحت تکفل بیمه شدگان/مستمری بگیران شعب موظفند وضعیت تمکن مالی والدین و تأمین معاش آنان را مجدداً حسب ضوابط مقرر در این بخشنامه مورد بررسی قرار دهند.
- ۳۱- شرایطی که بیمه شده زن می تواند فرزند/فرزندان واجد شرایط خود را تحت تکفل خویش قرار دهد:
- * فرزند وی در هیچ یک از کارگاه های مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی، اشتغال نداشته باشد.

سازمان تأمین اجتماعی
در محال

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره: ۱۰۰۰ / ۹۴ / ۴۲۲۱
تاریخ: ۱۳۹۴ / ۴ / ۲۹
پوست: دارو

بدیهی است پس از زایل شدن شرایط مقرر بررسی درخواست کفالت این قبیل فرزندان برابر ضوابط امکان پذیر خواهد بود.

* فرزند بیمه شده تحت پوشش سایر صندوقها ی بیمه و بازنشستگی نباشد .

* شوهر بیمه شده زن فاقد نظام بیمه ای باشد.

بنابراین در صورت تحقق تمام شرایط فوق، اخذ فرم تکمیل شده "پوست شماره ۵" و بررسی های همه جانبه پیرامون آن و همچنین حصول اطمینان از عدم پوشش بیمه ای فرزندان با رعایت مقررات قانونی مورد عمل الزامی خواهد بود .

ضمناً در مواردی که حضانت (سرپرستی) فرزند از طریق قانون به مادر واگذار شده باشد، در صورت جدایی والدین) تکمیل فرم یاد شده ضرورت نداشته و می بایست برابر مقررات نسبت به بررسی کفالت این قبیل از فرزندان اقدام شود.

۳۲- نحوه ارائه حمایت های قانونی به فرزند یا فرزندان چهارم :

باتوجه به اینکه به استناد " قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده " مصوب ۱۳۹۲/۳/۲۰ مجلس محترم شورای اسلامی مقرر گردیده " از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون کلیه محدودیتهای مقرر در قانون تنظیم خانواده و جمعیت مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ و اصلاحات آن و سایر قوانین که براساس تعداد فرزند برای والدین شاغل یا فرزندان آنان ایجاد شده است، لغو می شود " لذا از تاریخ "۱۳۹۲/۴/۲۹" وصول حق سرانه درمان جهت فرزند یا فرزندان چهارم و به بعد کلیه بیمه شدگان، مستمری بگیران و مقرری بگیران فاقد موضوعیت خواهد بود. از تاریخ صدور این بخشنامه، کلیه بخشنامه ها و دستور اداری های مغایر بلا اثر تلقی می گردد. مسئول حسن اجرای این دستور اداری، مدیران کل، معاونین بیمه ای، روسا و کارشناسان ارشد امور فنی بیمه شدگان، نامنویسی و حسابهای انفرادی و امور فنی مستمریهای ادارات کل استانها و رؤسا و مسئولین قسمتهای فوق الذکر واحدهای اجرایی و همچنین شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تأمین خواهند بود.

دکتر سید تقی نوربخش

مدیر محال

دکتر سید تقی نوربخش